

Körösvidék

Körösvidék

Magyar Nemzeti Múzeum
Hirleposztálya

VIII. Múzeum krt. 11. 16. Budapest

független keresztény politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Szent István-tér 18. Telefon 60.
Postatakarékpénztári csekk száma: 34-141.

Felolós szerkesztő:
MIGEND DEZSŐ

Előfizetési árak:
Negyedévre 6 pengő, egy hónapra 2 pengő
Egyes szám ára 10 fillér.

Kispapok, jogászok.

B. E. Most jelent meg a Magyar Kir. Központi Statisztikai Hivatal szerkesztésében és kiadásában a magyar főiskolák statisztikája az 1933-34. tanévben. Rendkívül érdekes, vaskos kötet, amelynek bevezető, magyarázó részét dr. Asztalos József miniszteri osztálytanácsos, kitűnő kulturisztika írta. Ebből az összesen negyven főiskolára vonatkozó, terjedelmes tanulmányból idézzük a tudományozakok látogatottságáról, a hittudományi és jogi szak népesedéséről, a kispapok és a jogászok számának növekedéséről szóló következő pontokat:

A főiskolai hallgatók tudományozakok szerint való megoszlását figyelve, csupán két olyan szakot (egyelemi kart) találunk, amelyen állandóan növekszik a hallgatók száma. Ez a kettő: a hittudományi és a jogi szak. A háború után mindössze 500 körül volt a hittudományi hallgatók száma s most már ennek a létszámnak több, mint háromszorosára emelkedett a számuk, úgyhogy a főiskolai hallgatók számának jelenleg több, mint 1/10-ed részét teszik. A joghallgatók száma szintén a háború óta emelkedik; 1919-20-ban mindössze 2000 joghallgató volt, azaz 1/5 része az egész létszámnak; legutóbb pedig már hatodfélezerre, az akkori létszámnak közel háromszorosára nőtt a joghallgatók száma és 35 százalékkal teszi az egész létszámnak.

Az 1931-32. tanévig hasonló arányú volt a bölcsészeti karon is a létszámemelkedés; az utolsó három tanévben azonban megtorpant ez az irányzat; a tanári pálya túlszűfolt-sága, ügylatszik, visszatartja a fiatalokat egy részét ettől a szaktól. Az 1930-31. tanévig, öt éven keresztül, a közgazdaságtudományi kar létszáma is évről-évre gyarapodott, azóta azonban ez a létszám ingadozik.

Azok közül a tudományozakok közül, amelyeknek a létszáma visszaesést mutat, elsősorban a mérnöki és az orvosi kelti fel a figyelmet. Mindkét szakon 1921-22-ben kezdődött a visszaesés és azóta szakadatlanul tart. A műegyetemi hallgatók száma kevesebb, mint egynegyede az akkori (1921-22. tanévi) létszámnak, az orvostanhallgatóké pedig alig több, mint az akkori létszám 40 százaléka.

A legutóbbi tanévet véve alapul, a joghallgatók száma, ma nem sokkal — mindössze 4 százalékkal — kevesebb, mint amennyi a háború előtt (1913-14-ben) a régi Magyarországon volt, az orvostanhallgatók száma ellenben 40 százalékkal, a műegyetemi hallgatóké pedig több, mint 60 százalékkal kisebb az

akkori létszámnál. Legszembetűnőbb az, hogy a bölcsészethallgatók száma ma, mintegy kétszeresét teszi az akkori (régi magyarországi) létszámnak!

A műegyetemi hallgatók számának rendkívül erős visszaesésénél, bár a mai viszonyok között érthető, mégis gondolkodva kell megállanunk. Hiszen századunk a technika századának nevezi magát, a technikai foglalkozások szaporodása és elágazása mellett egyre több ilyen felkészültségű okleveles egyénre van szükség. És mégis egyre kevesebdek mérnökjelöltjeink száma és ifjúságunk inkább a többi, kevésbé gyakorlati tudományok elsajátítására törekszik. A nehéz gazdasági viszonyoknak mindenestre — szomorú oldalát láthatjuk ebben, melynek egy eselleges változás után váratlan reakciója támadhat. Ugyanez az eset az orvosi pályánál is. Az orvosok száma európai viszonylatban, a népesség számához hasonlítva, nem mondható magasnak, különösen a vidéken több és több orvosnak kellene elhelyezkednie és működnie. A gazdasági pályákra

készülőknél a mérnökihez és orvosihoz hasonló fogyatkozást látunk. Ha az állatorvosi főiskolát nem is érintette ez a visszaesés, a bányász és erdőmérnöki főiskolát és a gazdasági akadémiákat annál inkább. Az 1922-23. tanév óta a gazdasági főiskolák hallgatóinak a száma közel 60 százalékkal fogyott.

Egészben véve a gyakorlati pályák felé való vonzódás, hová tovább a keletbenél jobban veszt az erejéből és a realitástól távolabb eső tudományokban való jártasságot kívánó pályák felé abnormális, szinte egészségtelennek mondható törekvés mutatkozik. Ez a helyzet nagyrészt azért áll elő, mert a szabad pályákon nemcsak nehezebb a boldogulás, hanem az azokra képesítő oklevelek megszerzése is jóval több fáradságot és költséget igényel, míg a nagyrészt közszolgálatra képesítő (jogi, tanári, lelkesítő, részben gazdasági) főiskolai oklevelek megszerzéséhez könnyebben, kevesebb tanulmányi költséggel juthatnak ifjaink és a közszolgálati pályákon, a mai közzelfogás szerint, ha szerényebb viszonyok közt is, de biztosabb a megélhetés.

A gazdaadósságok rendezésének új fejezete

Egyességi eljárás a tulajdosodott gazdák megmentésére

Csökken a kamat — fokozódik az állami átvállalás

A „Magyar Közgazdaság” jelenti:

A gazdaadósságok egyes kategóriáiban végleges rendezés készül. Ez a kategória a tulajdosodott birtokosoké

Azoké a birtokosoké, akiknek a terhe a kataszteri tiszta jövedelem 30, illetve 40 szeresén tul van. A rendezés formája az egyességi eljárás meghonosítása. A gazdaegyességek meghonosításáról már hónapok óta szó van, sőt a kormány már a tél folyamán ki akarta adni ezeket a rendelkezéseket. A kora tavasszal közöltük már, hogy az egyességi eljárások meghonosítása a gazdaadósságokra vonatkozó rendelet kiadásával kapcsolatban valósul meg.

Még nincs teljesen eldöntve, hogy a kataszteri tiszta jövedelem 30, vagy 40 szeresén tul adósdottakat vonják-e az egyességi eljárás alá. Az egyesség természetesen az egyéni helyzet figyelembevételével történik és lebonyolítása után az adós adósságmentes lesz. Az elv ugyanis az, hogy a terhek fejében a birtokos birtokának megfelelő részét adja át és a

megmaradó terület teljesen adósságmentesen maradjon a kezén.

Az egyesség lebonyolítása azonban a tervek szerint fakultatív lesz, ami azt jelenti, hogy a hitelezők és adósok belátásától, illetve tárgyalásától függ, hogy ezt a megoldást választják-e, avagy pedig kvótafizetést a tőke megfelelő hányadának elengedése után.

Igen lényegesek a gazdaadósságok rendezésének azok az elvei, amelyek továbbra is ideiglenes rendezést jelentenek, azonban a feltételek módosításával. Ez a feltétel módosítás a javaslatok szerint elsősorban a gazdaadósok által fizetett kamatokra vonatkozik. A most érvényben levő rendelet 5.5 százalékos kamatfizetési kötelezettséget állapít meg egyaránt minden hitelezőre. Az új rendelkezések különbséget tesznek pénzügyintézeti és egyéb tartozás között és a „többi tartozás” kamattételeit a hitelintézeteknél alacsonyabb szinten állapítják meg. De csökkeneni fogják a pénzügyintézeteknek fizetendő kamatot is, még pedig előreláthatóan fél százalékkal az alantí tervek szerint. Ezenkívül

csökken az állam kamathozzájárulásának mértéke is.

A kamathozzájárulás mértéke ezután már csak annyi lesz, amennyi az államnak az alaphoz való külön hozzájárulása nélkül fizethető.

Hasonló a helyzet a védett birtokoknál is

Az állam könyvkövetelések formájában magára vállalta a tizholdon aluli gazdaadósok tartozásait. Arról van most szó, hogy az állam tizenöt holdig, sőt esetleg még magasabban is magára vállalja, az adósságok, vagy azoknak egy részét. Erre meg van a lehetőség, mert az eddigi átvállalás még egy harmadát sem teszi annak az összegnek, amennyit az eredeti elgondolások kontempláltak.

Ezek a gazdaadósságok állandó és ideiglenes rendezésére vonatkozó elvek, amelyeknek a apulvétele mellett a kormány intézkedéseit meg akarja tenni. Természetesen számos részle-e van még az intézkedéseknek és a kiadandó rendelkezések is újabb rendeletek egész sorának meghozatalát teszik majd szükségessé. Így az egyességi eljárás meghonosítása a telekkönyvi rangsor kérdésének rendezését teszi szükségessé.

Arról még nem szivárogtak ki hírek, hogy ez az ideiglenes rendezés milyen időtartamra szól. Anynyi kétségtelen, hogy azt az időt, ami a mezőgazdaság rentabilitásának helyreállításához szükséges, így megrázkódtatásmentesen lehet átélni. Az egyességi eljárás időközben az adósságok jelentős komplexumát likvidálni fogja, a könyvjóváírások is elvesznek egy részt belőle, úgy hogy a megmaradó adósságtömeg rendezése a kedvező alkalom elkövetkeztével már nem fog különösebb megrázkódtatásokat okozni. Ennek a komplexumnak rendezése amúgy sem képzelhető el másképpen, mint konverziós uton. Ez az államháztartás helyzetének megjavítása, a külfölddel szemben való pénzügyi helyzetünk rendezése után következhetik be és addig az ideiglenes rendezés feltételei is védelmet nyújtanak a gazdáknak.

Kisiparosok és kiskereskedők állami követelése

A kereskedelmi és iparkamara előterjesztésére most a pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amely intézkedett arra az esetre, amikor az államnak vagy közületnek szállító kisiparos vagy kiskereskedő adóhátralékának visszatartásáról lehet szó. Kimondja a rendelet, hogy arra valóban rászoruló kisiparosok és kiskereskedők részéről a visszatartási jog gyakorlásá-

nak korlátozása iránt előterjesztett egyéni kérelmeket az adóhatóságok fokozott körültekintéssel és minden esetben az adózó jövedelmi viszonyainak, egész gazdasági helyzetének és eddig tanúsított fizetési készségének gondos mérlegelésével méltányosan bírálják el, indokolt esetben a járandóságnak a visszatartását az adóhátralék méltányos részösszegére korlátozzák, kivételes méltánylást érdemlő körülmények fennforgása esetében pedig a kijárandóságok visszatartásától egészen tekintse nek el.

Pünkösdi ünnepi istentiszteletek

A református egyháznál

Az ünnep első napján délelőtt 10 órákor prédikál Koppányi Gyula; úrvaesora, beszédet mond Papp Gábor hitoktató lelkész; délután 3 órákor prédikál a legátus.

Az ünnep másodnapján délelőtt 10 órákor prédikál a legátus; délután 3 órákor prédikál a legátus.

A róm. kath. egyháznál

mindkét napon rendes vasárnapi istentiszteleti sorrend. Az első napon Buday László Olivér hitoktató lelkész, a második napon Radnay János hitoktató lelkész prédikál.

Erzsébetihelyen

a Jézus Szíve templomban mindkét napon dr. Róza Jenő celebrál szentmisét és prédikál.

Sopronyon

Pünkösdi másod napján az iskola kápolnájában Holecz István mond szentmisét és prédikál.

Az evangélikus egyháznál

Vasárnap délelőtt 9 órákor tót nyelvű istentisztelet a nagytemplomban, prédikál dr. Szeberényi Gusztáv igazgató-lelkész; 11 órákor magyar nyelvű istentisztelet a nagytemplomban, prédikál Jakabfy György lelkész; délután 3 órákor tót nyelvű istentisztelet a nagytemplomban, prédikál Franciszky Mihály lelkész.

Hétfőn délelőtt 9 órákor tót nyelvű istentisztelet a nagytemplomban, prédikál dr. Szeberényi Gusztáv igazgató-lelkész; ugyanakkor a kistemplomban konfirmációs ünnepély, prédikál Jakabfy György lelkész.

Erzsébetihelyen

Pünkösdi első napján reggel 9 órákor tót nyelvű istentisztelet; 11 órákor magyar nyelvű istentisztelet délután 2 órákor tót nyelvű istentisztelet.

Pünkösdi másod napján délelőtt fél 10 órákor tót nyelvű istentisztelet.

Időjárás

A békéscsabai meteorológiai megfigyelő állomás jelentése 1935. június 6-án délben
Hőminimum + 17,8 C°
Hőmaximum + 26,8 C°
A föld felszínén + 16,5
Légnyomás 762,0 mm.
Csapadék 2,5 mm

Várható időjárás a következő 24 órára: Ma még élénk nyugati szél, sok helyen záporosó, keleten zivatar, holnap ismét délre forduló szél, újból némi hőemelkedés.

Zavaros a helyzet Franciaországban

Bizonytalanság az új kormány megalakulásakörül Rendőrok és tüntetők ütközete Páris utcáin

Páris, június 6.

Pietri, a legújabb francia miniszterelnökjelölt kijelentette, hogy folytatja megbeszéléseit és ma reggel tanácskozik a radikális pártok küldötteivel. Hozzátette, hogy alánlan fogja, hogy a radikálisoktól a szélső baloldaliig terjedő különböző pártok vegyenek részt egy minél szélesebb alapon álló kormányban. Szerinte ez a kormányalakítás lényeges feltétele. A radikálisoktól a kommunistákig terjedő baloldali pártok kiküldöttei megbeszélést tartottak, amelyen az az egységes vélemény alakult ki, hogy a válság csakis úgy oldható meg, ha nagy demokrata többséggel bíró kormányt alakítanak, amely a munkaszervezetekre és a demokratikus erőforrásokra támaszkodik, mert csak így lehet letörni az üzérkedést és előkészíteni a az új választásokat, így lehet megszüntetni a válságot és helyreállítani a nyugalmat.

Ejjel 1 órákor híre terjedt, hogy meghíusult az a kísérlet, hogy a baloldali kartel alakítson kormányt a kommunisták támogatásával. Később azonban közölték, hogy a

baloldali pártok képviselői a következő határozatot hozták: A radikális szocialisták, a régi szocialisták, köztársasági szocialisták és az új szocialisták és a kommunisták, a »proletár-egység arcvonala« megállapodtak, hogy közösen akarják megoldani a válságot.

Tekintettel arra, hogy a radikálisok olyan álláspontot foglaltak el, amely Laval kormányalakítását lehetetlenné tette, a legtöbb lap nem sok reményt fűz Pietri kormányalakítási kísérletéhez. Az »Echo de Paris« a következőket írja: Pietri kormányalakításáért nem nagyon lelkesedünk, mert az ő kormányelnöksége külpolitikai irányzata és a pénz aláértékelésére irányuló hajlandósága miatt nem volna megnyugtató.

Páris, június 6.

Az »Action Frances« hívei nemcsak a »Petit Journal« szerkesztőségét dobálták meg, hanem bezúzták a szabadkőműves páholy épületének valamennyi ablakát is. A nagyköruton keresztül az Opera előtti térre akartak vonulni, de a rendőrség szétszórta őket.

Megölte az anyját az örökség miatt

Mohács, június 6.

Parác Izván munkanélküli mechanikus tegnap este örökségi ügyből kifolyólag összeveszett édes-

anyjával és a 60 éves asszonyt megfojtotta. A gyilkost letartóztatták.

A gyakorlati életre neveli növendékeit a békéscsabai önálló gazdasági népiskola

Kiváló tudásról tettek tanubizonyosságot a növendékek
a most lefolyt vizsgálatokon

A vitéz Boeskóy András vezetés alatt álló békéscsabai önálló gazdasági népiskola most tartotta évváró vizsgálatait, melyen Schill János, a makói gazdasági iskola igazgatója, miniszteri vizsgabiztos elnökölt. Békéscsaba város részéről vitéz Jánossy Gyula polgármester, Zahorán Pál m. kir. gazdasági

tanácsos, városi gazdasági intéző, dr. Korniss Géza kulturatanácsos és dr. Tamássy Károly aljegyző látogatták a vizsgálatokat, melyet kívülük még Kovács Lajos elemi iskolai igazgató, mint gondnoksági tag, Veress András, a Békéscsabai Kisgazda Egyesület alelnöke és Ba-

CSABA MOZGÓ

Június 7-8-9, péntek fél 7, fél 9, szombat fél 7, fél 9, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

Vasárnap a 3 órai előadás zóna

Gyönyörű

Vadnay László és Czifra Géza bohózat, magyar zenés vígjáték:

Mátra,

EZ A VILLA

Kékes

ELADÓ

hegy

Verebes, Kabos, Gózon, Turay Ida, Csikós Rózsi, Berky Lili, Somló, Keleti, Pethes, Justh, Biliczki,

Macskacsapat előre

Réthy Anny

Magyar Híradó

gyinka György gazdasági tanácsos is meghallgatott.

A vizsgálatok során úgy a lányok, mint a fiúk szívesen, kiváló feleleteket adtak, ami a vendégeket újlag meggyőzte arról, hogy a békéscsabai önálló gazdasági népiskola vitéz Boeskóy András igazgató és a kiváló tanítók irányítása mellett a gyakorlati életre neveli növendékeit s emellett még általános ismeretekkel is gazdagítja a jobbára mezőgazdasággal foglalkozó családból származó gyerekeket.

Az iskola kertje valósággal bamaulba ejtette a vizsgák látogatóit s csak nőlt a csodálkozás és a vitéz Boeskóy András iránti elismerés akkor, amikor megtudták, hogy minden munkálatokat maguk a növendékek végeztek.

Szintizta igazság az, amit az egyik látogató mondott, hogy az iskolának olyan szakképzett, kiváló vezetője még nem volt, mint vitéz Boeskóy András. Kemény, eredményes munka folyik ebben az iskolában úgy elméleti, mint gyakorlati téren. Az iskola eredményes munkáját mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a gyönyörű melegházat és ártézi kutat az iskola támogatás nélkül, a maga erejéből építette meg, s hogy az itt természetelt virágmagokat külföldi piacon értékesíti vitéz Boeskóy András. A vizsgálatokkal összekapcsolva kiállítás még jobban meggyőzte a vendégeket arról, hogy ennek az iskolának itt Békéscsabán nagy hivatottsága van.

Az a csodálatosan, szinte hihetetlenül szép eredmény, melyet az iskola növendékei, lányok és fiúk produkáltak, minden elismerést megérdemel. A magyaros himzésű terítők, párnák, törülközők, zsebkendők, fehérneműk, kötények, ruhák a leány-növendékek; a fonott kosarak, szakajtók, a szemléltető preperátumok, a gyümölcsvédelmi rész a fiúk készségét, ügyességét dícsérik s dícsérik elsősorban és mindenekfelett az iskola igazgatóját és tanítókat.

A szerda délutáni vizsgálatok befejezése után Andó Judit Schill János elnöknek megköszönte a növendékek nevében azt a jószágot és szeretetet, melyet a vizsgálatok során irántuk tanúsított, míg Bartók Erzsébet a III. osztályosok, az életbe lépő növendékek nevében gyönyörű szavakkal, meghatódottan elbűsűzött az iskolától és a többi növendékektől s megköszönte vitéz Boeskóy András igazgatónak és a tanítóknak azt a szeretetet, melyet őket három éven keresztül tanítottak, oktattak, nevelték.

A honvéd tisztikar kerli ünnepélye

A m. kir. »Bethlen Gábor« 10. honvéd gyalogezred Békéscsabán állomásozó tisztikara június 15-én 18 órai kezdettel »garden party«-t rendez. Háziezredünk tisztikarának ez az évről-évre megismétlődő hangulatos kerli ünnepélye a békéscsabai társasági életnek mindig emlékezetesen szép eseménye és a város katonai és polgári társadalmi vezetőinek kedves találkozás.

Hirdessen

a Körösvidékben

„Csaba“ szállóban szombattól kezdve esténként „Singing Fool“ jazz zenekara hangversenyez

Pápai kitüntetések a békéscsabai róm. kath. egyházközségben

XI. Pius pápa Bartoss Ferenc nagyváradi apátkanonoknak dr. Lindenberger János apostoli kormányzó utján történt előterjesztésére Szalay Lajos földbirtokosnak a „Pro Ecclesia et Pontifice”, dr. Tamássy Károly városi aljegyzőnek és Seressné Erdős Paulának, az Oltáregyesület elnöknőjének a „Croce ad bene merenti” érdemrendet adományozta. Amikor Bartoss kanonok a legmagasabb hely figyelmét a kitüntetettek felhívta, voltaképp 15 éves plébánosságának három hűséges munkatársát akarta honorálni. Szalay Lajos közel két évtizede áll a csabai egyházközség élén, mint világi elnök, ahol önzetlen munkájára a nagy építkezések alatt tette fel a koronát, amikor mint diplomás mérnök szakszerű tanácsokkal, lelkiismeretes ellenőrzésével az építővállalatnak, sietett plébánosa támogatására. Dr. Tamássy Károly közéleti szereplése, kulturális, szociális, karitatív téren az egyház és a város életében már méltánylásra talált Magyarország kormányzójánál, aki különösen a szegény gyermekek istápolása, nyaraltatása körül kifejtett fáradozásait a közelmúltban a „Vöröskereszt érdemjellel” jutalmazta. Ehhez járult most a római Szentzsékné kitüntető kegye. Seressné Erdős Paula egész életét az iskolának, az egyesületeknek és családjának szentelte. Mártír lelkülettel viselte el az élet sok megpróbáltatásait, mint a bibliai erős asszony, csak Istent bízott, aki sosem hagyta el. Az isteni gondviselésbe vetett bizalmatolta a nemzedékekbe az iskolában, családjában, ahol mint nagymama és anya is kellett, hogy legyen egy személyben, egyesületeiben, melyekben csak a munkát ismeri. Tevékenységének sulypontja a templomot díszítő, ruházó Oltáregyesületre esik, melyet elnöksége alatt virágzásba hozott. A kitüntetések Bartoss Ferenc apátkanonok a legközelebbi egyházközségi gyűlésen adja át.

A Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület közgyűlése

A Békéscsabai Takarékpénztár Egyesület június 6-án, csütörtökön délután 12 órai kezdettel tartotta hatvankettedik rendes évi közgyűlését, melyen id. Réthy Béla gyógyszerész, földbirtokos betegsége miatt csáki dr. Geiszt Gyula földbirtokos elnökölt.

A közgyűlésen a részvényesek igen nagy számmal jelentek meg s az elnöki megnyitó után sorra jóváhagyták a tárgysorozat pontjait.

A felügyelőbizottságnak jelentését egyhangulag, hozzászólás nélkül vették tudomásul s ugy a felügyelőbizottságnak, mint az igazgatóságnak megadták a felmentvényt.

Az 1934. üzletévre vonatkozó mérleget elfogadták és határoztak a veszteség elszámolása tárgyában. A közgyűlés az elnökölő Geiszt Gyula dr. zárószavaival ért véget.

Megnyílt Debrecenben a tisztántúli áruminta vásár. Debrecenből jelentik: Ma nyitották meg a tisztántúli ipari és kereskedelmi árumintavásárt. A kiállítás megnyitására még tegnap este 10 órakor megérkezett Bornemisza Géza kereskedelmi miniszter.

Az autóbusz elé szaladt egy kisfiú — összetörte a fejét a kerék

Tragikus szerencsétlenség történt szerdán délután a békési határban, a békéscsaba—kondorosi úton. A Kondorosra igyekvő békéscsabai autóbusz délután 2 óra tájban, a 241-es kilométernél levő, békési, IX. kerület 568 szám alatti tanyánál elütötte és halálra gázolta Tóth Mihály 8 éves, tanyai kisfiút.

A szemtanúk állítása szerint a tragikus kimenetelű baleset okozója a szerencsétlenül járt kisfiú volt, aki

mintegy két méterrel az autóbusz előtt át akart szaladni az országút jobb oldaláról a bal oldalára.

Az autóbusz sofförje nem vésztette el lélekjelenlétét, hanem minden eszközzel igyekezett elhárítani a szerencsétlenséget, amely azonban

a pontosan lemért nyomok tanúsága szerint elkerülhetetlen volt.

A kisfiú a kerekek alá került és több helyen összetört koponyával maradt az országúton. Az egyik szembejövő autó azonnal behozta a kis sebesültet a békéscsabai kórházba, ahol azonban —

anélkül, hogy eszméletét egy pillanatra is visszanyerte volna — az éjszaka folyamán kiszenvedett.

Az ügyészség elrendelte Tóth Mihály holttestének a felboncolását.

A csendőrség a lefolytatott nyomozás alapján megállapította, hogy

a soffört nem terheli felelősség

a tragikus szerencsétlenségért.

Ez a szomorú esemény komoly intelem lehetne arra, hogy a hatóságok erélyesen figyelmeztessék az országutak melletti lakosokat, hogy gyermekeiket tiltsák el az uttesteken való szaladgálástól. Számtalanszor megtörténik, hogy telve az ut játszadó gyermekkel, máskor a legelésző apróság vagy malac téved az útra s az őrzéssel megbízott gyermekek akkor futnak értük, amikor autó közeledik. Megfelelően ki kell oktatni különösen a tanyai gyermekeket az országuti forgalom veszedelemének elkerülésére, mert az országutakon egyre sűrűbb a gyors gépkocsiközlekedés, amelynek forgatagában állandó halálos veszedelem fenyegeti a drága gyermekéletet.

Rádió

A rádió pénteki műsora:

6.45: Torna. 7.00: Hanglemezek. 10.20: Időszerű apróságok. 10.45: Ifjúsági közlemények. 12.05: Hanglemezek. 1.40: Szemlér István hegedül. 4.10: A rádió diákléírója. 5: A „Száz könyv” sorozatban beszél Schöpflin Aladár. 5.20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 6: Gyorsirótanfolyam. 6.55: Cs. Szabó Kálmán előadása. 7.20: Faragó Ibo-lya zongorázik. 8: „A lochnessi szörny.” Leidenforst Gyula előadása. 8.30: A Finn Egyetemi Ének-ker hangversenyének közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 10.40: Bura Sándor és cigányzenekara. 11.30: Heinemann Ede jazz-zenekarának műsora. — Budapest II.: 6.05: ungvári Szalay Lajos cigányzenekara. 7.30: Az Operaház „Magyar Balett”-je első részének közvetítése. 8.15: „A magyar vadásznyelv.” Galló Árpád előadása. 8.50: Hanglemezek.

Iparengedély változások május hónapban Békéscsabán

Hivatalos helyről kapott kimutatás szerint az elmúlt hónapban Békéscsabán az alábbi iparengedély változások történtek:

Iparengedélyt kaptak: Szikora Antalné tollkereskedő, Fajó János cipész, Klein László és társa órász, ékszerész, Rosenberg Izsó gabona- és terménykereskedő, Hirsch Mózses gabona- és terménykereskedő, ifj. Hankó Mátyás vízvezeték-szerelő és fűtésberendező, Tiegermann Irén könyv- és papirkereskedő, Rajtár Mihály kovács, Kovács János férfiszabó, ifj. Hosszú Mátyás kőműves és ácsmester, Marik Pál szobafestő, Weisz Ernő és társa női fodrász, Bagyinka János kőműves iparos, idősebb Hugyecz Pál fűszer- és vegyeskereskedő, Diószegi Mihály asztalos, Szegedi István borbély és fodrász, Molnár Mátyás vendéglő-iparra.

Iparukról lemondtak: Dukon Gizella női divatszabó, Hóllós Bertalan kristály és kocka-, stb. cukor-

kereskedő, Rosenberg Izsó és társa gabona- és terménykereskedő, Bog-nár István fűszer- és vegyeskereskedő, özv. Jeszenszky Lajosné asztalos, Klein Adolfné rőfös kereskedő, Sajben Mátyás kész férfiruhakereskedő, Heiman Józsefné szatócs, Pauló János asztalos, Weisz Ernőné női fodrász, Lehoczky János vendéglős, idősebb Hugyecz Pál szobafestő és mázólo, vitéz Szöllösy és Weisz építő- és tüzelőanyag, stb. kereskedő, Farkas Antal háztól személyautó fuvarozó, Molnár Mátyás korcsmáros.

Egyéb változások: Vraukó Mátyás csizmadia május 15-től újból folytatja. Bálint Ferenc május 24-től egy évre szünetelteti iparát.

A fenti kimutatás szerint Békéscsabán május hónapban 17 iparengedést adtak ki, míg iparukat 15-en mondták le.

HIREK

— A polgármester adja át Schoen Géának a Nemzeti Munkavédelem dicséret oklevelét. Megírtuk, hogy a Nemzeti Munkavédelem Schoen Géza forgalmazó ellenőrt, az Országos Frontharcos Szövetség békéscsabai vezetőbizottságát kiváló munkássága elismeréseként dicséret oklevellel tüntette ki. A kitüntető oklevellet f. hó 8-án, szombaton d. e. 10 órakor vitéz Jánossy Gyula polgármester adja át Schoen Géának.

— **Kitüntetett gazdasági munkások.** Június 8-án, szombaton délelőtt 10 órakor a városháza kistanácstermében adja át vitéz Jánossy Gyula polgármester Barna György és Erdélyi András békéscsabai gazdasági munkásoknak a földművelésügyi miniszter kitüntető oklevelét és 100–100 pengő jutalmát hűséges szolgálatukért.

— **Halálozás.** Lapunk zártakor vesszük a szomorú hírt, hogy Kocziszky Mihály békéscsabai földbirtokos, közbeccsülésnek örvendő kiváló gazda életének 55-ik, boldog házasságának 31-ik évében, f. hó 5-én Békéscsabán elhunyt. Elhalálozása mély gyászba sújtotta családját, rokonságát s osztatlan részvételt kellett ismerősei körében. Temetése f. hó 7-én, pénteken délután 4 órakor lesz az ev. egyház szertartása szerint a Ferenc József-tér 7. sz. alatti gyászaházról a fejsővégi temetőbe.

* Az „Árpád” gőzfürdő pünkösdi vasárnapján nyitva tart. A strandfürdő friss vízzel várja a közönséget. Pünkösdkor ünnepélyes nyitás. A gőzben olesó fürdőjegyek, a strandon olesó bérletek.

— **Megérkeztek a városhoz a nemzetiszínű lobogók.** Megírtuk, hogy a város az egyik budapesti cégtől nemzetiszínű lobogókat rendelt. A lobogók csütörtökön délelőtt megérkeztek Békéscsabára. A polgármesteri hivatal kéri azokat, akik előjegyezték a zászlókat, hogy az átvétel végett kedden jelenjenek meg dr. Tamássy Károly városi aljegyzőnél (Városháza, emelet, 3. sz. ajtó)

— **Ismeretterjesztő orvosi előadás.** Dr. Szalai Dezső városi orvos június 10-én délután 4 órakor a békéscsabai gróf Tisza István-úti Czapári-féle r. k. elemi iskolában „A csecsemők táplálása és a nyári hasmenés” címen ismeretterjesztő előadást tart. Belépődíj nincs, minden érdeklődőt szívesen látnak.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesapánk, apósunk, nagyapánk:

STEINDLER JAKAB

hosszas szenvedés után június hó 6-án jobblétre szenderült. Temetése június hó 7-én, délután 4 órakor a Kistabán-utca 31. szám alatti gyászaházból lesz.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

— **Névváltoztatás.** A belügyminiszter engedélyével Filipinyi Pál békéscsabai születésű asztalos, budapesti lakos nevét «Fogarás» névre változtatta át.

— **Ivóvizet kérnek a Bessenyei-utcai lakosok.** Az erzsébethelyi Bessenyei-utcai lakosok arra kérik beadványban a polgármester engedélyét, hogy a Bessenyei-utca 37. szám alatt lakó Mikló János által furatott kút magától kifolyó vizét kivezethessék és használhassák. Megjegyzik beadványukban, hogy a kút tulajdonosa, Mikló János a víz kivezetéséhez hozzájárult, míg a kivezetéssel járó költségeket magukra vállalnák. Kérelmüket azzal indokolják meg, hogy a környéken sem ivásra, sem padig mosásra alkalmas víz nincsen.

— **4-es honvédek és volt ellenségeik találkozója.** Szentkereszt-hegyi Kralochvil Károly altábornagy, a v. nagyváradi hős, 4-es honvédek közszeretében álló v. dandár- és ezredparancsnoka vezetésével június 6-án egy nagyobb 4-es honvédküldöttség utazik a Monte San Michele és a Monte San Gabrielere, hol volt olasz ellenségeikkel találkozási megbeszélések a Valoneban nyugvó hősi halott 4-es honvédek sírját. E megható ünnepségen, amikor a volt ellenségek a leghűbb bajtársi érzésektől vezetve baráti jobbot nyújtanak a porladó hősi sírja felett, minden volt 4-es honvéd lélekben részt vesz, azzal a hő óhajjal, hogy a bajtársi kézszerítés legyen záloga egy jobb és dicsőségesebb jövőnek mindkét baráti nemzet számára.

— **Ezen a héten a Badics és Radó gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot.**

— **Nem kap két újabb állatvásárt Békéscsaba.** Mint ismeretes, Békéscsaba város a képviselőtestület határozata alapján oly értelmű felterjesztéssel élt a miniszterhez, hogy a meglévő négy országos állat- és kirakodó vásáron kívül április és augusztus hónapokban egy-egy csupán állatvásár tartását engedélyezze. Most jött meg a felterjesztésre a miniszter válasza, amelyben közli a várossal, hogy a kért két állatvásár tartását közgazdasági szempontból nem tartja indokoltnak és így azokat nem engedélyezi.

* **HA BUDAPESTRE UTAZIK,** első útja legyen a fényesen átalakított és kibővített Hungária Fürdőbe (Budapest, VII., Dohány-utca 44.) menni. Ott már reggel 5 órakor nyitnak és 1.40 pengőért nemesak megfürödhet, hanem jól meg is reggelizhet.

— **Botrányos verekedés a szerdai hetipiacon.** Botrányos jelenet játszódott le szerdán délelőtt a békéscsabai hetipiacon, amelynek szereplője Szikszai Dániel 58 éves napszámos és Erdős Lászlóné 53 éves napszámos felesége. Szikszai és Erdős között előbb szóváltás keletkezett, melyet tettlegesség követett. A verekedésnek a közben odaérkező őrszemes rendőr vetett véget, aki mindkettőjüket a kapitányságra állította elő. Nyilvános botrányokozásért a kihágási eljárást megindították ellenük.

* **Elhízott egyéneknek a természetes «Ferenc József» keserűvíz** hathatósan előmozdítja a bélműködést, a testet könnyedé teszi és tiszta fejet és nyugodt alvást teremt.

A kiadásért felelős Uhrin János.

— **Salamon Béla és társulatának június 12-iki békéscsabai vendégszereplése** iránt olyan érdeklődés nyilvánult meg, amely méltó a kabaréjátásának ahhoz a művészetéhez, amit Salamon Béla és nagyszerű társulata reprezentál. A kabaré irodalom legpompásabb bohózatait hozza magával Salamon Béla, aki különálló egyéniségével a legfinomabb humor képviselője. Az elmúlt színházi évad óriási sikert aratott 6 bohózat fő szerepét játssza Salamon Béla és egy sereg politikai tréfa, móka szatíra, konferansz fogja felejtette tenné tenni Salamon Béla és kitűnő társulatának vendégjátékát.

* **Sstrandoláshoz** fürdősapka, strandcipő, strandpárna, szabályozható napvédő szemüveg nagy választékban és olcsón kapható **Maczak Ádám** drogériájában.

— **Kétszer kísérelt meg öngyilkosságot egy gyulai lány.** Barna Erzsébet 22 éves gyulai lány szerelmi bánatában keddről szerdára virradó éjjel öngyilkossági szándékából a Körösbe ugrott. A közelben tartózkodó rendőrszem mentette ki a vízből. Az életunt leány szerdán délelőtt újra a folyóba vetette magát, azonban újból kimentették. Miután kijelentette, hogy ezek után sem mond le öngyilkossági szándékáról, saját érdekébe őrizetbe vették.

* **Ideges embereknek és lelkibetegeknek** az enyhe természetes «Ferenc József» keserűvíz rendszeres bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt.

— **Hamis 50 filleresek Gyulán.** Gyuláról jelentik: A Scheibert trafikban az egyik vevő, amikor a vásárolt cigarettát ki akarta fizetni, egy 50 fillérest dobott az üvegtányérra. A pénzdarab nem csegett s mikor a gyanússá lett érmét megvizsgálták, kitűnt, hogy hamisítvány. A hamis pénz a rendőrségre került, amely a nyomozást azonnal megindította annak tisztázására, hogy honnan származik, illetve ki hozta forgalomba.

— **Kongresszusra ülnek össze a borkedvelő orvosok.** A borkedvelő orvosok nemzetközi kongresszusa augusztusban összeül Genfben. A kongresszuson az orvosok a bor hasznos tulajdonságait fogják kifejteni. A tanácskozáson résztvevő orvosoknak az a véleményük ugyanis, hogy a jó bor mérsékelt mennyiségben fogyasztáskor az ésszerű egészséges táplálkozáshoz.

Irodalom

Erdélyi csillagok

Tizennyolc életrajz — tizennyolc regény. Erdély regénye, azoknak élettörténetébe sűrítve, akik a legtöbbet tették a «kisebbség házáért» s a magya szellemiségért a századéveken keresztül. Tudósok és hadvezérek, költők, művészek és politikusok élete pezsdül föl előttünk: s mindegyik tartogat valami újat, valami szinte izgalmasan érdekességet, mintha ismeretlen országok távoli történetét hallanók azokról, akik a múltban hozzánk olyan közel állottak.

Ki ismeri a Kolozsvári-testvéreknek, ennek a titokzatos életű művészpárnak igazi történetét? Eltűntek, mint a középkor anyai rejtelmese alakjai; de fennmaradt egyetlen művük, amely századokra örökbe öntötte ennek a két erdélyi mű-

vésznekl világhírét: a prágai Szent György-szobor. Kós Károly, a kiváló erdélyi művész-irópólihisztor hozza elénk a két Kolozsvárinak sorsát és alkotásuk igazi emlékeit.

Valljuk be, sokak előtt ismeretlen Misztótfalusi Kis Miklósnak, az európai hírű nyomdásznak neve; királyok és városok verekedtek az ő betűiért, itthon azonban a keserű, belső harc sorsa jutott neki: harc a közönnyel, az újításoktól félőkkel. Az ő élete igazán regény: erdélyi sors regénye.

S a többiek: Körösi Csoma Sándor, a magyarság bölcseje után szomjuhozó lángeszű tudós-fanatikus; az első erdélyi szociológus-író: Apor Péter báró, a magyar mártírok legmesebbike, zágoni Mikos Kelemen diák, a két félreismeret matematikai-zseni: Bolyai Farkas és fia János, az egymással örök vívódók, a katolikusokból reformátussá, unitáriusból szombatossá lett Isten-kereső, Dávid Ferenc, a magyar kritika grand-seigneurje, Gyulai Pál, Szilágyi szülőltje: Ady Endre és még többen, akik mind, mind a maguk szíve-vérével építették a magyar történet ragyogó épületét.

S akik írnak róluk: méltó utódok. Bánffy Miklós gróf írta a könyv ünnepi előszavát, a szerzők közt pedig a magas szárba szökent erdélyi magyar irodalom legmarkánsabb fejei szerepelnek: Kós Károly, Tamási Áron, Molter Károly, Szántó György, Reményik Sándor és a többiek.

Ez a könyv eleven élet és eleven történelem: azon a ponton, ahol a mai élet és a múlt szellem ragyogó csücsbe fut össze.

Sport

Kedden dönt az MLSz tanácsa a BTE—GyAC meccs ügyében

Jövőhéten kedden tárgyalja az MLSzelnöki tanácsa a BTE—GyAC mérkőzés ügyében hozott déli felbbiteli határozatot, melyet a Csabai MÁV mint érdekelt fél panasszal támadott meg. Természetesen ettől függetlenül pünkösdi hétfőjén lejátszzák a megismétlődő BTE—GyAC mérkőzést Békésen.

Mozi

Ez a villa eladó

Bemutatja a Csaba Mozgó június 7., 8. és 9-én

Vadnay László a legkiválóbb és legnépszerűbb tréfacsinálók egyike. Írásaiban éppen úgy, mint szinpadra készített műveiben nem a mese, a cselekmény, hanem az ezeket díszítő tréfák a fontosak. Ha hőseivel esetleg nem is történik semmi beszélgetés, közben annyi viccet mondanak, hogy állandó derűltségben tartják a közönséget.

A film, melynek ő és a rendező Cziffra Géza a szerzői, is ilyen. Minden nagyképűség nélkül nevetetni akar. Nem törekszik a tulságos valóságosra, nem bogozza izgalmas feszültségig a történet szálait; meg van elégedve, ha a közönség nevet. És ez a film lepergetése alatt állandóan meg-megismétlődik.

Egy villa áll az ujdonság középpontjában, melyet tulajdonosa el akar adni. De erre nem kerül sor, mert inasára bízva a házat, elutazik. Az inas szintén elmegy és egy barátjára bízva a megör-

zést. Ez egy hajléktalan unokahugával együtt be is költözik, de már ott talál a lakásban két nemzetközi szélhámost, kik szintén a gazdátlan házból ütnek tanyát. A bonyodalmat azután az okozza, hogy az egyik szélhámos tényleg eladja a villát és hogy közben megérkezik az igazi tulajdonos is, kit szintén betörőnek gondolnak. A szereplők a magyar film régi, kipróbált színészei. Turai Ida, Berky Lili, Kabos, Gózon, Verebes, Somló, Pethes, Keleti, mind legjobb igyekezetükkel állanak a rendező rendelkezésére. Csikos Rózsi nagyon csinos, pomás természetű, kedvesen játszik.

Tőzsde

Valuták:

Angol font	16'65—16'95
100 Dollár	335'60—339'60
100 Hollandi forint	227'40—229'40
100 Német márka	136'00—137'60
100 Cseh korona	14'15—14'35
100 Dinár	7'80—8'30
100 Lira	29'90—30'25
100 Francia frank	22'30—22'50
100 Svájci frank	110'70—111'65
100 Lei	3'20—3'30

Gabonaszárak:

77 kg. tv. buza	16'90—17'20
78 kg. tv. buza	17'05—17'35
79 kg. tv. buza	17'20—17'50
80 kg. tv. buza	17'30—17'65
Rozs	11'80—12'00
Tengeri	12'90—13'00
Korpa	11'70—11'80
Zab	13'35—13'50
Sőrárpa	16'00—16'50

Készárú piac:

Az irányzat jóltartott, forgalom asekély. Az előző napi árákhoz viszonyítva buza 5, rozs 10, a korpa 5 fillérral jobb mázsánként.

Határidős piac:

Irányzat egyenletlen, forgalom csekély.

Ferencvárosi sertésvásár:

Árak: Fiatalsó kőnyű 50—60, közép 66—69, nehéz 72—74.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések ára tíz szög hétköznap 60 fillér, vasár- és ünnepnap 60 fillér. Vasárnap hetével szedett szó duplán számít. Kérjük vidéki hirdetőinket, hogy a hirdetés árát a szöveg beküldésével egyidejűleg be- küldésel szíveskedjenek. A hirdetések ára postabélyegben is beküldhető.

Kisebbségi méretű betegelőke- csőt keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Bérkeletést újra megkezdtem. Bohus. Jókai-u. 72.

Azonnali beköltözésre kiadó Degré-u. 18. számú kétszobás egész ház. Érdeklődni III. Jókai-u. 24. 2856

Elveszett a dobozi országuton sárga borkabát. Kérem a becsületet megtalálót, vigye Szabó István vendéglőjébe Gyulai-ut, hol illő jutalomban részesül.

Jékarbanlevő fa **gyermekágyat** megvételre keresek. Cim a kiadóban. 2890

Magános férfi kis üres lakást keres. Italmé- rési engedéllyel elhelyezkednék. VI., Berthóty-tér 16. Varga.

Keresek egy utcai szobát mellékhelyiségek- kel I. vagy III. kerületben e hó 15-re vagy július 1-re. Cim: Szentmiklósi u. 2. sz.

Kiadta és nyomtatta a Körösvidék Rt.